

BIULETYN SAMORZĄDOWY Gminy Bystra-Sidzina

bezpłatny miesięcznik

www.bystra-sidzina.pl

Nr 7(111) lipiec 2021, ISSN 2353-3803

nakład 1 000 egz.

W numerze m.in.:

Zwrot podatku akcyzowego

Od 1 sierpnia można składać wnioski o zwrot podatku akcyzowego dla producentów rolnych.

Więcej na str. 2

Narodowy Spis Powszechny 2021

Przypominamy, że do 30 września br. trwa Narodowy Spis Powszechny. Spisu można dokonać samodzielnie lub z pomocą rachmistrzów spisowych, którzy dokonują spisu telefonicznie lub bezpośrednio w domu osoby spisywanej.

Więcej na str. 5

"Między dawnymi, a nowymi czasami"

Serdecznie zapraszamy w niedzielne popołudnie 22 sierpnia na cykliczną imprezę organizowaną przez Stowarzyszenie "Tradycja i Natura" oraz Skansen w Sidzinie.

Więcej na str. 8

Remont drogi w Bystrej Podhalańskiej

W lipcu zakończono i odebrano remont drogi na roli Ciapałowej w Bystrej Podhalańskiej.

Więcej na str. 4

Rządowy program "Dobry Start"

Elektroniczne wnioski o świadczenie z programu "Dobry Start" można składać w terminie od 1 lipca do 30 listopada 2021 r.

Więcej na str. 3

Informacja Wójta Gminy Bystra-Sidzina o podejmowanych decyzjach w okresie od 1 do 31 lipca 2021 r.

W wymienionym okresie prócz zarządzeń w sprawie zmiany w planie finansowym Gminy Bystra-Sidzina na 2021 rok oraz zarządzeń w sprawie zmian w budżecie Gminy Bystra-Sidzina na 2021 r. Wójt wydał zarządzenie w sprawie powołania komisji przetargowej do przeprowadzenia postępowania przetargowego na budowę przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Bystra-Sidzina.

W wymienionym okresie Wójt zawarł następujące umowy:

- 1) dwie umowy na dofinansowanie wymiany kotła na nowoczesny, ekologiczny kocioł,
- 2) na koordynację projektu „Małopolskie Talenty I i II etap edukacyjny”,
- 3) na obsługę finansową projektu „Małopolskie Talenty I i II etap edukacyjny”,
- 4) na opracowanie dokumentacji projektowo-

kosztorysowej na budowę drogi w ramach funduszu sołectkiego sołectwa Sidzina,

5) na świadczenie usługi pełnienia funkcji biegłego, zadania budowy przydomowych oczyszczalni ścieków,

6) na opracowanie dokumentacji w ramach projektu budowy przydomowych oczyszczalni ścieków,

7) na udzielenie dotacji celowej na zakup odzieży ochronnej oraz sprzętu ratowniczo-gaśniczego dla OSP w Bystrej Podhalańskiej,

8) dwie umowy zlecenie na udział w pracach Komisji Egzaminacyjnej na stanowisko nauczyciela mianowanego,

9) na udzielenie dotacji ze środków budżetu na realizację zadania pn. modernizacja dróg dojazdowych do pół – rola Ciapałowa w Bystrej Podhalańskiej,

10) na monitorowanie lokalnego systemu alarmowego,

11) na zorganizowanie spektakli edukacyjnych dla dzieci. (A.N.)

Drugi termin składania wniosków o zwrot podatku akcyzowego dla producentów rolnych

Wójt Gminy Bystra – Sidzina informuje o drugim terminie składania wniosków o zwrot podatku akcyzowego dla producentów rolnych. W drugiej połowie 2021 r. producenci rolni mogą składać wnioski

o zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej do wójta, burmistrza (prezydenta miasta) właściwego ze względu na miejsce położenia gruntów będących w posiadaniu lub współposiadaniu tego producenta rolnego (w tym dzierżawcy) w terminie:

od 1 sierpnia 2021 r. do 31 sierpnia 2021 r. wraz z fakturami VAT (lub ich kopiami) potwierdzającymi zakup oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej w okresie od 1 lutego 2021 r. do 31 lipca 2021 r.

Wypłata zwrotu podatku akcyzowego nastąpi w terminie od 1 do 31 października 2021 r.

Limit zwrotu podatku akcyzowego w 2021 r. wynosi: 100,00 zł * ilość ha użytków rolnych oraz 30,00 zł * średnia roczna liczba dużych jednostek przeliczeniowych bydła.

W przypadku ubiegania się przez producenta rolnego o zwrot podatku w odniesieniu do bydła, do wniosku dołącza się dokument wydany przez kierownika biura powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, zawierający informacje o liczbie dużych jednostek przeliczeniowych bydła będącego w posiadaniu producenta rolnego, w odniesieniu do każdej siedziby stada tego producenta, w ostatnim dniu każdego miesiąca roku poprzedzającego rok, w którym został złożony wniosek o zwrot podatku, ustalonej z uwzględnieniem wartości współczynników przeliczeniowych sztuk bydła na duże jednostki przeliczeniowe określonych w załączniku do ustawy z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz. U. z 2019 r., poz. 2188), na podstawie danych zawartych w rejestrze zwierząt gospodarskich oznakowanych, o których mowa w rozdziale 2 ustawy z dnia 2 kwietnia 2004 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt (Dz. U. z 2019 r. poz. 1149 ze zm.).

Wnioski oraz wszelkie informacje dostępne są w Urzędzie Gminy Bystra – Sidzina pokój nr 10, tel. 18/2681220 (wew. 120). (B.M)

Świadczenie "Dobry Start"

Od 1 lipca do 30 listopada można składać wnioski o świadczenie z rządowego programu Dobry Start (tzw. 300 plus). Od tego roku przyznawaniem i wypłatą tych świadczeń zajmuje się ZUS. Wnioski można złożyć wyłącznie elektronicznie – za pomocą portalu Platformy Usług Elektronicznych (PUE) ZUS, bankowości elektronicznej lub portalu Emp@tia. Świadczenia trafiają wyłącznie na rachunki bankowe.

W ramach programu Dobry Start rodzice i opiekunowie dzieci mogą otrzymać jednorazowe wsparcie w wysokości 300 zł na zakup podręczników i artykułów szkolnych.

Wnioski można składać od 1 lipca do 30 listopada wyłącznie online:

- przez serwisy bankowości elektronicznej tych banków, które udostępniły taką możliwość,
- na portalu PUE ZUS,
- na portalu Emp@tia.

Od 1 lipca 2021 r. obsługą wniosków, przyznawaniem i wypłatą świadczeń zajmuje się ZUS. Dlatego wszystkie informacje o złożonym wniosku i świadczeniu będą dostępne na portalu PUE ZUS. Osoby, które nie mają jeszcze swojego profilu na PUE ZUS, mogą go założyć samodzielnie przez internet lub z pomocą pracownika ZUS - w placówce, podczas e-wizyty, w czasie dyżuru w innej instytucji.

ZUS wypłaci pieniądze tylko na konto bankowe

wskazane we wniosku. Wypłata będzie realizowana:

- do 30 września 2021 r. – na podstawie wniosków złożonych do końca sierpnia,
- w ciągu 2 miesięcy od dnia złożenia wniosku – na podstawie wniosków składanych od września.

Aby ułatwić wypełnianie i składanie wniosku o świadczenie z programu Dobry Start przez rodziców, opiekunów prawnych oraz osoby sprawujące pieczę nad dzieckiem, na PUE ZUS udostępniliśmy intuicyjny kreator wniosków. Kreator krok po kroku prowadzi wypełniającego wniosek przez proces uzupełniania wymaganych danych i informacji.

Każda osoba, która będzie potrzebowała wsparcia w złożeniu wniosku o świadczenie z programu Dobry Start może liczyć na pracowników ZUS. Pomoc można uzyskać:

- na specjalnej infolinii pod numerem 22 290 22 02 w dni robocze (pn.-pt.) w godz. 8.00 –15.00
- w Centrum Obsługi Telefonicznej (COT) ZUS w dni robocze (pn.-pt.) w godz. 7.00 –18.00 pod numerem telefonu 22 560 16 00 lub za pośrednictwem maila na adres: cot@zus.pl,
- we wszystkich placówkach ZUS oraz podczas e-wizyty w ZUS,
- w trakcie dyżurów pracowników ZUS w siedzibach urzędów miasta, gminy, Poczty Polskiej i KRUS (informacje o dyżurach dostępne na www.zus.pl).

Więcej informacji na www.zus.pl (J.S.)

Możesz raz w roku otrzymać 300 zł na wyprawkę szkolną dziecka, bez względu na dochód rodziny, jeśli jesteś rodzicem lub opiekunem ucznia w wieku:

- do 20 lat
- do 24 lat (w przypadku ucznia z niepełnosprawnością)

Między 1 lipca a 30 listopada 2021 r. złóż elektroniczny wniosek o świadczenie z programu Dobry Start:

- przez bankowość elektroniczną
- na Platformie Usług Elektronicznych (PUE) ZUS: www.zus.pl
- na portalu emp@tia

Świadczenie otrzymasz na rachunek bankowy, który wskażesz we wniosku

Wszystkie informacje o swoim wniosku i świadczeniu znajdziesz na portalu PUE ZUS. Jeśli nie masz profilu na PUE ZUS, załóż go samodzielnie przez internet lub z pomocą pracownika ZUS:

- w placówce ZUS
- podczas e-wizyty w ZUS
- w czasie dyżuru ZUS w innej instytucji

Pomogą Ci pracownicy ZUS:

- zadzwoń na infolinię: **22 290 22 02** (czynna pn.-pt., 8.00–15.00)
- umów się na e-wizytę w ZUS przez internet: www.zus.pl/e-wizyta
- przyjdź do placówki – możesz umówić się na wizytę na PUE bądź przez telefon – więcej informacji: www.zus.pl

Wnioski o świadczenie z programu Dobry Start rozpatruje:

www.zus.pl

Remont drogi na roli Ciapałowej w Bystrej Podhalańskiej

Na wniosek Gminy Bystra – Sidzina o dofinansowanie remontu drogi rolnej „Ciapałowa” w Bystrej Podhalańskiej z budżetu Województwa Małopolskiego została udzielona dotacja w wysokości 66.500 zł. Stosowną umowę z Zarządem Województwa Małopolskiego podpisał Wójt Gminy Bystra – Sidzina w dniu 15 lipca 2021 r.

Wykonawca robót został wyłoniony w trybie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, którego wartość nie przekracza kwoty 130.000 zł. zgodnie z regulaminem obowiązującym w Gminie Bystra-Sidzina. Roboty wykonała firma: DROGBUD SOBANIAK Sp z o.o. z Zawoi. Wykonano następujący zakres robót:

- Ścinanie mechaniczne poboczy – 180 m²
- Profilowanie i zagęszczanie podbudowy – 1600 m²
- Oczyszczenie rowów z namułu – 115 mb
- Rozbiórka ścieków betonowych – 50 mb
- Wykonanie wodospustów betonowych z kratą (3 szt.) – 12 mb
- Ścieki z elementów betonowych – 104 mb
- Wykonanie kanału z rur fi 315 – 12 mb
- Przepusty pod zjazdami-ścianki czołowe – 4 szt.
- Roboty ziemne koparkami z odwozem – 175 m³
- Wykonanie podbudowy tłuczniowej w-wa dolna śr. grubości 15 cm – 600m²
- Wykonanie podbudowy tłuczniowej w-wa dolna dodatek za 3 cm grubości – 600 m²
- Wykonanie podbudowy tłuczniowej w-wa górna śr. grubości 8 cm – 900 m²
- Wykonanie podbudowy z kruszyw śr. gr.12 cm 445 m²
- Wykonanie nawierzchni z mieszanek mineralno-bitum. (w-wa wiążąca gr. 4 cm)-980 m²
- Wykonanie nawierzchni z mieszanek mineralno-bitum. (w-wa ścieralna gr. 3cm) – 980 m²
- Roboty koparkami – kucie skały pod korytką – 2 m³

- Wykopy pod korytka ściekowe 45 mb
- Obsypanie krawędzi jezdni tłucznem – 16,5 m³

Całkowity koszt wykonania robót brutto wyniósł 132.082,22 zł. Prace ukończono z początkiem lipca i odebrano w dniu 27 lipca 2021 r. - przed okresem żniw i innych prac polowych.

Nadmienić należy, że o remont przedmiotowej drogi wielokrotnie wnioskowali mieszkańcy Bystrej Podhalańskiej, posiadający w tym rejonie pola uprawne, a także mieszkańcy posiadający działki budowlane. Wykonany remont drogi, w tym położenie solidnej nawierzchni bitumicznej oraz właściwe odwodnienie drogi powinno wyeliminować w przyszłości częste w poprzednich latach przypadki wymywania ziemi, kamieni, błota z okolicznych pól i drogi przy każdych większych opadach deszczu czy gwałtownych roztopach w okresie wiosennym. Przede wszystkim jednak wykonany remont drogi będzie udogodnieniem dla rolników dojeżdżających do upraw w tym rolniczym rejonie Bystrej Podhalańskiej. (B.M.) Fot. Z. Całyniuk

GOKPTiS
Gminny Ośrodek Kultury, Promocji, Turystyki i Sportu

ZAPRASZA NA

ZAJĘCIA SZACHOWE

WTORKI | 16:00

ZAPISY: 500 139 508

14.08.2021 | WYJAZD NA TURNIEJE SZACHOWE DO MOK JORDANÓW

Narodowy Spis Powszechny 2021

Gminne Biuro Spisowe w Gminie Bystra-Sidzina przypomina, że do 30 września br. trwa Narodowy Spis Powszechny. Spisu można dokonać samodzielnie przez Internet, na stronie spis.gov.pl, przy stanowisku do samospisu w Urzędzie Gminy Bystra-Sidzina lub dzwoniąc na infolinię 22 279 99 99. Spisać się można również z pomocą rachmistrza spisowego.

Rachmistrz spisowy, to funkcjonariusz państwowy, którego zadaniem jest pomoc w zrealizowaniu obowiązku spisowego w Narodowym Spisie Powszechnym Ludności i Mieszkań 2021. Rachmistrz może dokonać spisu telefonicznie, dzwoniąc z numerów: 22 828 88 88 lub 22 279 99 99, lub poprzez wywiad bezpośredni, w domu osoby spisywanej. W czasie kontaktów bezpośrednich rachmistrzowie przestrzegają procedur sanitarnych.

Informacje, które są przekazywane rachmistrzowi są bezpieczne i zostaną wykorzystane jedynie do celów

statystycznych. Zgodnie z obowiązującym prawem, nie można odmówić rachmistrzowi realizacji wywiadu i przekazania danych w ramach spisu powszechnego. Udział w spisie powszechnym to obowiązek każdego z nas. (B.D.)

Charytatywna akcja „Na ratunek naszej Ziemi”

W ramach projektu „Na ratunek naszej Ziemi”, realizowanego przez Przedszkole Publiczne w Bystrej Podhalańskiej, ze środków WFOŚ zapraszamy wszystkich mieszkańców z terenu Gminy Bystra-Sidzina do włączenia się w zbiórkę nakrętek dla Madzi - dziewczynki chorej na wrodzoną łamliwość kości.

Celem akcji prócz dbałości o środowisko naturalne i ekologię jest pomoc dla niepełnosprawnego dziecka. Akcja trwać będzie od 1 września 2021 r. do wyczerpania nagród (ekologiczne torby na zakupy).

Ekologiczno - charytatywna akcja organizowana przez Przedszkole Publiczne w Bystrej Podhalańskiej adresowana jest do wszystkich mieszkańców z terenu Gminy Bystra-Sidzina.

Polega na zbiórce nakrętek od butelek i pojemników z tworzyw sztucznych. Zbierane będą tylko i wyłącznie plastikowe zakrętki typu PET, tzn. plastikowe bez

domieszek szkła, metalu itp.

Aby wziąć udział w akcji należy zbierać jednorazowo min. 5 kg nakrętek. Czyste nakrętki należy przynieść zapakowane w opisanym worku - imię i nazwisko oraz ilość zebranych nakrętek. Worki z nakrętkami przynosić można od poniedziałku do piątku w godzinach pracy przedszkola od 7.30-15.30. Nagrodą za każde 5 kg zebranych nakrętek jest ekologiczna torba na zakupy. Na karcie zgłoszeń należy potwierdzić ilość złożonych nakrętek oraz odbiór torby. Maksymalna ilość otrzymanych nagród na jedną rodzinę to 2 torby. Koordynatorami akcji w przedszkolu są pani Anna Kozłowska i pani Monika Matyasik.

Zbiórka nakrętek to mały gest, który nie pociąga za sobą żadnych kosztów, a może pomóc.

Zapraszamy wszystkich do włączenia się w akcję! Pamiętajmy, że dbając o nasze środowisko można pomagać innym.

Więcej informacji na temat dziewczynki dla której organizujemy zbiórkę nakrętek w podanym linku: <https://www.facebook.com/PomocdlaMadzizeSkawicy/> (A.K.)

Z działalności GOKPTiS

Odpust Matki Bożej Sidzińskiej

Rokrocznie 16-go lipca to dzień szczególny. Odbywa się wtedy w Sidzinie Odpust Parafialny Matki Bożej Szkaplerznej. Przybywają wówczas do Sidziny nie tylko osoby, które były i są związane rodzinnymi więzami z Sidziną i naszą gminą, ale również wielu turystów. Z okazji tego święta po raz drugi zorganizowane zostało Stoisko Gminnego Ośrodka Kultury, Promocji, Turystyki i Sportu, promujące Gminę Bystra – Sidzina. Podczas kilku godzin stoisko było odwiedzane przez mieszkańców i przybyłych gości, gdzie dostępne były materiały informacyjne i promocyjne, a z okien Gminnego Ośrodka Kultury Bystra-Sidzina czas umilała płynąca żwawa muzyka m.in. z płyty regionalnego zespołu "Holnicy". Każda okazja jest dobra, by móc przekazywać informacje i promować nasz piękny teren, dlatego serdecznie dziękujemy za zainteresowanie stoiskiem gminnym, które

tym razem przygotowane zostało przy pomocy młodzieży naszej gminy odbywającej staż w GOKPTiS Bystra-Sidzina: Patrycji Korbel, Klaudii Zembol oraz Katarzyny Głównki. (T.T.) Fot. GOKPTiS

Wycieczka

23.07.2021 r. dzieci ze świetlicy Gminnego Ośrodka Kultury Bystra-Sidzina oraz dzieci ze Świetlicy Środowiskowej z Bystrej Podhalańskiej pod opieką wychowawców wyjechały na wycieczkę do Suchej Beskidzkiej i Stryszawy. Pierwszym punktem wyjazdu było kino w Centrum Kultury i Filmu w Suchej Beskidzkiej. Dzieci obejrzały film pt. "Mustang z dzikiej doliny", który wzruszał i jednocześnie bawił co sprawiło, że dzieci z tego powodu miały dużo radości.

Drugim punktem wycieczki było zwiedzanie "Beskidzkiego Centrum Zabawki Ludowej" w Stryszawie, gdzie prócz tego, że dzieci dowiedziały się dużo ciekawych faktów o historii zabawki drewnianej, to wzięły również udział w praktycznych warsztatach. Każdy z uczestników wykonał na pamiątkę drewnianą zabawkę, którą sam pomalował. Po tak intensywnym dniu dzieci były zmęczone ale bardzo zadowolone z aktywnie spędzonego czasu. (T.T.) Fot. E. Gwiazdoń

"Hiszpańskie wakacje"

Biorąc pod uwagę zmieniające się okoliczności oraz czas pandemii koronawirusa, na tegoroczny sezon wakacyjnych atrakcji Gminny Ośrodek Kultury Bystra - Sidzina przygotował nowe, nieco inne propozycje niż były do tej pory. Na świeżym powietrzu, w pełnym rygorze sanitarnym organizowane są mianowicie tzw. Pikniki Rodzinne. Odbývają się w niedzielę, w czasie wolnym od pracy tak, aby całe rodziny mogły uczestniczyć w tym wydarzeniu. Motywem przewodnim "Pikników" jest przybliżenie kultury, historii, muzyki innych krajów, jak również ich regionalnych smaków i zwyczajów. W lipcu pikniki odbyły się pod hasłem "Hiszpańskie wakacje". Poprzez stroje, muzykę, różne smakołyki - tortille, tapasy

itp. mogliśmy poczuć się jakbyśmy byli na półwyspie Iberyjskim w pięknej Hiszpanii, czując powiew wiatru znad Oceanu Atlantyckiego lub Morza Śródziemnego. Podczas imprezy można było usłyszeć i zatańczyć flamenco, pasadoble czy bolero. Przeprowadzono także wiele quizów i konkursów związanych z Hiszpanią. Podczas tych "hiszpańskich wakacji" mogliśmy nauczyć się paru podstawowych słów hiszpańskich jak: Dzień dobry - Buenos dias, Cześć - Adios, Dobry Wieczór/Dobranoc - Buenas noches. Serdecznie dziękujemy Dyrekcji oraz pracownikom Przedszkola Publicznego w Bystrej Podhalańskiej za współpracę w organizacji imprezy. Wierzymy, że wszyscy bawili się znakomicie. (T.T.) Fot. T. Turowska

Wakacje ze Świetlicą Środowiskową

Za nami słoneczny lipiec. Miesiąc ten obfitował w wiele ciekawych wydarzeń w których brały udział dzieci z naszej gminy uczęszczające w zajęciach organizowanych na Świetlicy Środowiskowej w Bystrej Podhalańskiej. Rozpoczynając wakacje, Świetlica przy współpracy z Filią Biblioteki Publicznej z Bystrej Podhalańskiej zapewniła dzieciom możliwość obejrzenia spektaklu Teatru Edukacji i Profilaktyki MASKA z Krakowa pt. "Na misiowych urodzinach najważniejsza jest rodzina". Dziękujemy bardzo za duże zainteresowanie tym wydarzeniem. Kolejne zaskakujące warsztaty o tematyce „Kuchnia molekularna z zastosowaniem ciekłego azotu oraz suchego lodu” cieszyły się bardzo dużym zainteresowaniem wśród dzieci. W zajęciach wzięło udział 43 dzieci. Kolejną atrakcją dla uczestników zajęć świetlicowych była wspólna wycieczka z dziećmi ze Świetlicy działającej przy GOKPIS w Sidzinie do Centrum Kultury i Filmu w Suchoj Beskidzkiej na seans pt. „Mustang z dzikiej doliny” oraz do Beskidzkiego Centrum Zabawki Drewnianej w Stryszawie, gdzie odbyło się zwiedzanie oraz warsztaty malowania drewnianego

ptaszka. Podczas wakacji na Świetlicy Środowiskowej, dzięki współpracy z Przedszkolem Publicznym z Bystrej Podhalańskiej, cyklicznie odbywają się spotkania kółka szachowego. Ponadto co tydzień organizowane są spotkania w Skansenie – Muzeum Kultury Ludowej, co daje możliwość poznania dawnych dziejów i historii w bardzo ciekawy, przystępny i wręcz namacalny sposób. Tam również wspólnie z dziećmi uczęszczającymi na zajęcia organizowane przez Świetlicę działającą przy GOTPIS w Sidzinie odbyło się ognisko z pieczeniem kiełbasek oraz warsztaty malowania na szkle. Nie obyło się bez wspólnych gier zespołowych i zabaw ruchowych. Ponadto, w wakacyjnej ofercie zajęć świetlicy można znaleźć cieszące się wśród dzieci zainteresowaniem zajęcia z papieroplastyki, różnych mas sensorycznych, eksperymentów, czy też gier ruchowych, stolikowych i dywanowych. W celu promocji czytelnictwa dzieci wraz z opiekunem spacerują także do Fili Biblioteki Publicznej, gdzie również odbywają się ciekawe zajęcia takie jak warsztaty malowania na szkle. (L.M.) Fot. L. Marfiak

SERDECZNIE ZAPRASZAMY DO SPĘDZENIA NIEDZIELNEGO POPOŁUDNIA
W KLIMACIE ETNO DAWNE SMAKI I TRADYCYJNA MUZYKA NA IMPREZIE

MIĘDZY DAWNYMI A NOWYMI CZASY

NIEDZIELA 22 SIERPNIA 2021 ROKU

GODZ. OD 14.00 DO 19.00

W SKANSENIE W SIDZINIE MUZEUM
KULTURY LUDOWEJ

CZEKAJĄ NA PAŃSTWA LICZNE ATRAKCJE:

- rękodzieło artystyczne i ludowe
- zajęcia warsztatowe z twórcami
- potrawy kuchni regionalnej
- muzyka biesiadna w wykonaniu

Zespołu WaloR

Zapraszają: Stowarzyszenie Tradycja i Natura w Bystrej-Sidzinie
oraz Skansen w Sidzinie Muzeum Kultury Ludowej

Skansen w Sidzinie
Muzeum Kultury Ludowej

IMPREZA ODBĘDZIE SIĘ Z ZACHOWANIEM ŚRODKÓW OSTROŻNOŚCI.
ORGANIZATORZY ZASTRZEGAJĄ SOBIE PRAWO DO ODWOŁANIA IMPREZY
W PRZYPADKU ZAOSTRZENIA PRZEPISÓW ZDROWOTNYCH

SIDZIŃSKIE WESELE

ZASTANAWIAŁEŚ SIĘ KIEDYŚ JAK WYGLĄDAŁY
WESELA NA POCZĄTKU XX-TEGO WIEKU?
JAKIE OBRZĄDKI TOWARZYSZYŁY ŚLUBOM
TWOICH PRADZIADKÓW?

*Jeśli interesuje Cię ta tematyka - zapraszamy do udziału
w najnowszym projekcie, którego celem jest odtworzenie
sidzińskiego wesela sprzed stu lat i utrwalenie go w formie filmu.*

*Szukamy aktorów-amatorów, ale także osób, które zaangażują
się w przygotowanie dekoracji i kostiumów.*

Zaprasza: Stowarzyszenie Gospodyń "Sidzinianki"

ZAPISY POD NR TELEFONU: 18 26 73 442 ORAZ U CZŁONKIŃ STOWARZYSZENIA

ZADANIE REALIZOWANE JST W RAMACH KONKURSU OFERT NA REALIZACJĘ ZADAŃ
PUBLICZNYCH GMINY BYSTRA-SIDZINA W ZAKRESIE KULTURY SZTUKI, OCHRONY DÓBR
KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO W GMINIE BYSTRA-SIDZINA W ROKU 2021

BUDOWA PRZYSTANKU KOLEJOWEGO BYSTRA PODHALAŃSKA cz. II

W staraniach o urządzenie przystanku wykorzystane zostały osobiste kontakty Józefa Chorążego z pochodzącym z Bystrej posłem do Sejmu galicyjskiego, działaczem niepodległościowym, dr. Janem Bednarskim, który jako starosta spisko-orawski postanowił udzielić pomocy, bowiem z przystanku mieli korzystać mieszkańcy Orawy, wchodzącej w skład starostwa. Dr J. Bednarski wystarał się również w porozumieniu z Wydziałem Rady Powiatowej w Myślenicach i z Zarządu Dóbr Orawskich Arcyks. Karola Stefana o środki na budowę gościńca z Zubrzycy przez Sidzinę do Bystrej. Zobowiązał się do poczynienia starań o urządzenie przystanku u władz kolejowych.

Na prośbę Józefa Chorążego, osobiście interweniował w Dyrekcji Kolei w Krakowie, dyrektor Gimnazjum im. św. Jacka, Stanisław Bednarski - starszy brat doktora. Dzięki tym staraniom złożenie ponownego wniosku o przystanek stało się już formalnością.

19 sierpnia 1922 r. gminy Sidzina, Bystra, Zubrzyca Dolna, Zubrzyca Górna z poparciem Urzędu Parafialnego w Sidzinie i Zarządu Dóbr Arcyksięcia Karola Stefana w Żywcu, ponownie złożyły do Ministerstwa Kolei w Warszawie, poprzez Dyrekcję kolei w Krakowie wniosek o utworzenie przystanku kolejowego w Bystrej.

Na tę prośbę 1 maja 1923 r. przybył urzędnik z Dyrekcji Kolei z Krakowa i oświadczył, że prośba została przyjęta pod następującymi warunkami: gminy mają złożyć kwotę 16.200 tys. mk pol oraz dać podwozy do wożenia materiałów budowlanych. Sidzina ma dać 8.100 tys., Bystra 8.100 tys. mk oraz ponieść dodatkowo koszt szutrowania placu. Naczelnik Gminy Bystra Józef Wojdyła wyraził zgodę ale zastrzegł, że żadnych dodatkowych robót gmina na siebie nie przyjmie. Rozpoczęły się gorączkowe poszukiwania środków na pokrycie kosztów budowy i urządzenia przystanku. Ponownie słano prośby do Zarządu Lasów Arcyksiążęcych w Bystrej o interwencję i pomoc Dyrekcji Dóbr Arcyksiążęcych w Żywcu, które były już pod zarządem państwowym.

Wniosek w imieniu Zarządu Lasów Arcyksięcia Karola Stefana w Bystrej złożył 6 lipca 1923 r. nadleśniczy Kruszyński, uzasadniając tym, że *„gmina Sidzina pokryje kosztą ze sprzedaży drewna z lasu gminnego, Bystra znacznie uboższa nie posiada żadnego majątku pokryje przypadającą na nią kwotę 8 100 tys. mk z dobrowolnych datków kilku możniejszych mieszkańców jak Kojs, Sobinek, Kriiger i liczy na pomoc Zarządu”*. Wyliczono na podstawie danych Kasy Skarbowej w Jordanowie, że *„z podatków Zarządu Dóbr Arcyksiążęcych wpłacanych z Bystrej przypadają 236 953 mk a z Sidziny 672 990 mk. Do tego doliczone zostały świadczenia nieodpłatne gminy Bystra w postaci furmanek i robocizny pieszej*

na budowie, dojazd i dowóz materiałów budowlanych oraz szutru”. Prośba kończy się wnioskiem, że *„gminy mają nadzieję, że Zarząd zwiększy kwotę niż wypada z obliczeń za czym przemawiają względne korzyści dla Zarządu i względy ogólnokulturalne”*.

Zaproponowana kwota 2,5 mln mk (marek) tytułem udziału Dóbr Żywieckich w kosztach budowy przystanku została przyjęta. Sidzina złożyła kwotę 8 100 tys. mk, tartak w Sidzinie 3 mln mk. W ten sposób udało się zebrać wymagane przez kolej środki. Galopująca drożyzna spowodowała, że wkrótce obliczono koszt budowy i urządzenie przystanku na 18 milionów mk pol. Brak dokumentacji pozyskania dodatkowych pieniędzy, nie pozwala na podanie źródeł ich pozyskania. Prawdopodobnie gminy podniosły też cenę na świadczone przez siebie usługi.

Po uzyskaniu wymaganej dokumentacji, uzyskaniu zgód i zezwoleń, prawdopodobnie w roku 1924 przystąpiono do robót budowlanych, które trwały dosyć długo. Pierwszy pociąg zatrzymał się na przystanku Bystra, co zaznaczone zostało w rozkładzie jazdy pociągów, dopiero w 1928 r.³

Z uwagi na wzmożony ruch turystyczny i letniskowy, zaszła konieczność ustalenia dokładnej nazwy przystanku, bowiem miejscowości o tej samej nazwie było kilka. W roku 1933 kolej dodała do nazwy Maków przymiotnik Podhalański, lecz nie ma dokumentu, z którego wynikałoby, że to samo uczyniła dla Bystrej. Pojęcie Podhale wówczas nie określało jednostki fizjograficznej w dzisiejszym znaczeniu. Oficjalnie nazwa Bystra Podhalańska w odniesieniu przystanku kolejowego została urzędowo zatwierdzona dopiero od roku 1966. Co potwierdza informacja Archiwum Narodowego (N IV.6342.43.2014) w Krakowie: w *„Spisie miejscowości Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej wg stanu na dzień 1 czerwca 1966 roku”* w miejscowości Bystra znajdował się przystanek kolejowy o nazwie Bystra Podhalańska”.

Praktyka wykazała słusność podjętych starań, bowiem rzeczywiście wielu mieszkańców wsi orawskich korzystało z przystanku kolejowego w Bystrej Podhalańskiej.

W latach 1931/33 modne stały się wyjazdy z miasta na wieś na tzw. letnisko. Najczęściej o wyjeździe na wieś, decydowały potrzeby zdrowotne, konieczność obcowania z naturą i niskie koszty pobytu. Gospodarze rozbudowywali swe domy z myślą o wynajmie dla „letników”. Ci, których nie było stać na budowę, odstępowali swe pokoje na lato, licznie przyjeżdżającym letnikom, przenosząc się do suteryn, na strychy lub do komórek i kuchenek.

³ wg. informacji P. Stanisława Bednarza, prezesa Towarzystwa Miłośników Ziemi Jordanowskiej.

W latach 1931-1933 ilość letników przyjeżdżających do Bystrej znacznie wzrosła.

W miesiącach letnich 1931 roku na wczasach w Bystrej przebywało 97 letników, w 1932 już 214 osób a w roku 1933-271 przyjezdnych odpoczywało w Bystrej. W tym okresie oddano do użytku 10 dodatkowych izb. Do Sidziny w 1933 przyjechało 984 letników, do Lipnicy Wielkiej w 1933 - 201, w 1932 r. - 95. Z przystanku korzystało wiele osób prowadzących handel produktami rolnymi na targu w Krakowie. W Wielkim Tygodniu licznie wyjeżdżali pielgrzymi z Orawy i bliskich nam stron do Kalwarii. Na przystanku zatrzymywały się tylko pociągi osobowe w tym pociąg osobowy Warszawa - Zakopane. Służbę pełnił dróżnik, który zamykał dwoje ramp, i sprzedawał kartonowe bilety na najpopularniejsze trasy, natomiast jeśli ktoś chciał jechać na inne trasy niż wskazana na bilecie, otrzymywał pieczętkę „dalej” i w pociągu konduktor wypisywał ręcznie bilet. Po wprowadzeniu oddzielnego stanowiska dla kasjera, to on wypisywał bilety w kasie na specjalnym blankiecie.

W rozkładach jazdy przystanek miał symbolikę (O) co oznaczało że stacja prowadziła tylko sprzedaż biletów, nie można było nadać bagażu, listy można było wkładać bezpośrednio do wagonu pocztowego, służyła temu specjalna szczelinka w wagonie. Stacja tętniła ruchem gdyż z każdego pociągu wysiadały dziesiątki ludzi by udać się piechotą lub autobusem do dalszych części wsi i Sidziny. W latach 60 - tych dobowy ruch mógł wynosić ok. 300 osób. Wśród wysiadających było dużo w mundurach kolejowych. Stacja była schludnie utrzymana, zadrzewiona i obsługiwała też roгатkę. Była skrzynka pocztowa i kiosk ruchu. Do roku 1970 istniała bocznicą towarową, gdzie dostarczano drzewo do tartaku i zaopatrywano w węgiel, materiały budowlane miejscowy G.S. Upadek zaczął się w 2006 r., kiedy zlikwidowano poczekalnię i kasę biletową. Wycięto też drzewa (okazałe topole) nie nasadzając nowych. Obecnie budynek służy tylko jako strażnica przejazdowa. W roku 2017 r. przystanek obsługiwał 10-19 pasażerów na dobę, ale i ruch na zakopiańskiej linii był

Peron i przystanek po remoncie

bardzo niewielki przez ciągle trwające remonty.

W roku 2012 r. przeprowadzono remont dachu, zaś w 2013 r. dokonano modernizacji i przebudowy peronu oraz budynku przystanku.

Od 3 grudnia 1975 r. uruchomiona została trasa elektryczna Kraków - Zakopane.

Zał. Nr 1. Warunki urządzania przystanków osobowych na liniach c. k. austriackiej kolei państwowej

1. Strony starające się o urządzenie przystanku osobowego mają ponieść wszystkie koszty założenia przystanku, a mianowicie nie tylko koszty pierwszego założenia, lecz także wydatki na rozszerzenie lub inne zmiany, gdyby w przyszłości były potrzebne.

2. Jeżeli przy urządzaniu, albo w czasie istnienia przystanku zajdzie potrzeba budowy drogi dojazdowej obowiązują strony interesowane w razie wykonania takiej drogi przyjąć na siebie także tę część kosztów budowy i utrzymania dojazdu jakąby w myśl ustawy krajowej ponieść miała kolej.

3. Gdyby do urządzenia przystanku podług punktu 1. potrzebnym był grunt obcy, mają go strony interesowane wraz z pasem ochronnym na 1 metr szerokości wykupić i w stanie wolnym od ciężarów oddać bezpłatnie kolei na własność.

4. Wszystkie roboty i dostawy, w myśl punktu 1. na koszt stron interesowanych wykonać się mające postarać się ma w zasadzie kolej za zwrotem wydatków gotówką (wraz z 10% -towym dodatkiem administracyjnym), niektóre z tych robót i dostaw w naturze mogą jednak wykonać także strony interesowane. O tem, które z tych wykonać się mających robót i dostaw mogą wykonać strony interesowane rozstrzyga wyłącznie c.k. Dyrekcja kolei państwowych, ale roboty te wykonane być muszą według projektu w naturze urządzonego przez władze i ściśle według wskazówek właściwych organów kolejowych do budowy przeznaczonych. Przybliżone koszty robót i dostaw jakie na rachunek stron interesowanych przedsięwziąć ma c.k. Dyrekcja kolei państwowych poda się stronom do wiadomości po wypracowaniu projektu.

5. Wszystkie roboty i dostawy połączone z urządzeniem przystanku (roboty ziemne, żwirowanie, budowa z kamienia i z drzewa, a zatem także budowa poczekalni, wychodków, ogrodzeń, zapór, tablice ostrzegawcze, napisy, latarnie, drabiny, sprzęty etc) należy wykonać podług typów normalnych obowiązujących na c.k. kolejach państwowych, względnie podług planów jakie w poszczególnych wypadkach sporządzono.

6. Z wyjątkiem poczekalni lub dachów ochronnych i wychodków, o ile zbudowano je na przystanku kosztem stron interesowanych oraz z wyjątkiem dostępów i dojazdów do przystanku przez strony interesowane nowo zbudowanych, należą wszystkie obiekty i sprzęt bez jakiegokolwiek odszkodowania oddać natychmiast po wykończeniu na własność c.k. austriackiej kolei państwowych, a późniejszą konserwacją tych obiektów i sprzętów zająć się mają c.k. koleje państwowe na koszt własny.

7. Poczekalnie, dachy ochronne, wychodki jako też nowo zbudowane dostępów i dojazdy bez względu na to czy gruntu pod nie dostarczyła kolej czy kto inny, mają strony interesowane przez

cały czas istnienia przystanku, utrzymywać własnym kosztem i obowiązywać w razie zaniedbania tego obowiązku lub w razie nieodpowiedniej konserwacji wezwaniami organów kolejowych bezzwłocznie zadość uczynić.

8. Strony interesowane zrzekają się wyraźnie wszelkiego odszkodowania ze strony kolei, za szkody jakie powstały wskutek istnienia kolei, lub przez ruch kolejowy, albo przez pożar sąsiednich budynków kolejowych na przedmiotach ich własnością będących (poczekalnie, dachy ochronne). Zaleca się zatem stronom interesowanym aby we własnym interesie poczekalnie, dachy ochronne etc w odpowiedni sposób od szkód ubezpieczyły (asekurowały).

9. Po zatwierdzeniu projektu urządzenia przystanku przez władze, mają strony interesowane kosztu jakie w myśl postanowień punktu 4. winni są zapłacić Zarządowi kolejowemu jeszcze przed rozpoczęciem robót, otrzymawszy wezwanie złożyć w kasie kolejowej do odbioru przeznaczonej. Wzajemne obliczenie nastąpi na podstawie ostatecznej sumy wydatków w ten sposób, że możliwą nadwyżkę wydatków ponad kwotę zapłaconą z góry, strony interesowane dopłacą lub otrzymają zwrot kwoty nie wydanej.

10. Przeznaczanie pociągów, które się mają zatrzymywać w przystanku podług każdego nowego rozkładu jazdy, pozostawia się wyłącznie uznaniu c. k. Dyrekcji kolei państwowych.

11. C. k. Ministerstwo kolejowe zastrzega sobie prawo

zniesienia urządnego przystanku w każdej chwili:

a) Jeżeliby według uznania c. k. Dyrekcji kolei państwowych frekwencja przystanku była za małą,

b) Gdyby zatrzymywanie pociągów ze względów na ruch kolejowy, albo ze względu na zestawiany rozkład jazdy stało się nie możliwem i

c) Gdyby strony interesowane nie dopełniły którego z warunków powyżej ustanowionych.

W razie zniesienia przystanku mają strony interesowane na wezwanie Zarządu kolejowego obiekty i urządzenia ich własnością będące, lecz na gruncie kolejowym położone usunąć a grunt przez nie zajmowany przyprowadzić do pierwotnego stanu. Strony interesowane nie mają też w tym wypadku żadnego prawa, do jakiegokolwiek odszkodowania za te roboty w punkcie 6-tym wymienione, które przeszły na własność kolei.

12. W razie urządzenia przystanku wyrzekają się strony interesowane, od Dyrekcji kolei państwowych- jako od właścicielki gruntów w gminie, nie będą żądać żadnych udziałów w naturze lub w pieniądzu, ani na pierwsze urządzenia ani na późniejsze rozszerzenie przystanku, ani też na utrzymanie urządzeń pozostających własnością gminy. W szczególności na wypadek gdyby wydatki te miały być pokrywane w drodze dodatków gminnych, obowiązuje się gmina wyłączyć kolej państwową i nie brać ich w rachubę przy udziale tych dodatków.

Tadeusz Uczniak

Zał. Nr 2 Projekt przystanku (Archiwum Państwowe Katowice)

